

РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРИНАТАЛЬНИХ УРАЖЕНЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ НЕМОВЛЯТ ТА ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Світлана СТУПНИЦЬКА

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Рання реабілітація перинатальних уражень центральної нервової системи (ЦНС) є запорукою запобігання важкій неврологічній інвалідності [1]. Доказова база реабілітації дітей з ураженнями нервової системи швидко поширюється, надаючи фахівцям та батькам можливість використовувати новітні та ефективні заходи, з іншого боку, ускладнює фахівцям вибір під час формування реабілітаційних програм [4].

Базовим та універсальним інструментом упровадження реабілітаційної діяльності в межах мультидисциплінарного та функціонально-проблемно-орієнтовного підходів є Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ) [5, 6, 7].

Проте кількість досліджень, присвячених фізичній терапії перинатальних уражень ЦНС немовлят та дітей раннього віку, з урахуванням МКФ, є недостатньою. В умовах реформування національної системи охорони здоров'я України потреба в реабілітаційному менеджменті перинатальних уражень ЦНС немовлят та дітей раннього віку є вкрай актуальною.

Мета – сформулювати етапи реабілітаційного менеджменту перинатальних уражень ЦНС немовлят та дітей раннього віку, що базуються на МКФ, Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Постанові Кабінету Міністрів України «Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я».

Методи: теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення, пояснення, класифікація).

Результати та обговорення. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я покликана допомогти учасникам реабілітаційного процесу описати порушення та обмеження, які виникають у дітей, уніфікувати встановлення реабілітаційного діагнозу, визначити мету та завдання фізичної терапії, оцінити її ефективність [2, 3].

Етапи реабілітаційного менеджменту перинатальних уражень ЦНС немовлят та дітей раннього віку. Перед початком реабілітації відбувається призначення фізичної реабілітації лікарем відповідної спеціальності або лікарем ФРМ. Наступним етапом є підписання інформованої згоди законним представником дитини. Після чого відбувається і реабілітаційне обстеження (оцінювання) із застосуванням шкал, розробленої документації (анкети та картки обстежень) та відбувається заповнення документації МКФ (лист оцінювання, категорійний профіль). Упродовж цього етапу визначають функціональні порушення та обмеження, прогнозують результат реабілітаційного втручання, встановлюють реабілітаційний діагноз, формують мету та завдання фізичної терапії спільно з батьками дитини. Мультидисциплінарна команда розробляє індивідуальний реабілітаційний план з урахуванням результатів реабілітаційного обстеження, реабілітаційного періоду, визначення реабілітаційного прогнозу та місця (місць) проведення, загальної мети, завдань реабілітації, термінів їх досягнення, необхідних реабілітаційних заходів, кількісних потреб у фахівцях з реабілітації, потреб у реабілітаційному та іншому обладнанні, побажань, очікувань, прагнень особи, яка потребує реабілітації. Наступним етапом є призначення, а саме розподіл завдань між членами мультидисциплінарної команди згідно з таблицею втручань. Далі відбувається етап втручання. Створюють та реалізують програму фізичної терапії, по закінченню реабілітаційного циклу оцінюють результат / аналізують із заповненням категорійного профілю МКФ.

Висновок. На основі теоретичних методів були сформовані етапи реабілітаційного менеджменту перинатальних уражень ЦНС немовлят та дітей раннього віку, що ґрунтуються на МКФ, Законі України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», Постанові Кабінету Міністрів України «Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я».

Ключові слова: перинатальні ураження, реабілітаційний менеджмент, діти.

Список використаних джерел

1. Реабілітація дітей, народжених передчасно, впродовж перших трьох років життя / Л. М. Боярська, Т. В. Веліканова, О. І. Подліанова, Н. М. Коротина // Сучасна педіатрія. – 2016. – № 7. – С. 33–36.
2. Романишин Н. Я. Основы построения реабилитационного диагноза в клинической практике физическим реабилитологом / Н. Я. Романишин // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 1. – С. 94–96.
3. Negrini S. Methodology of "Physical and rehabilitation medicine practice, evidence based position papers: the European position" / S. Negrini, C. Kiekens, M. Zampolini // Eur. J. Phys. Rehabil. Med. – 2016. – Vol. 52, N. 1. – P. 134–141.
4. A systematic review of interventions for children with cerebral palsy: state of the evidence / I. Novak, S. Mcintyre, C. Morgan, L. Campbell [et al.] // Developmental Medicine & Child Neurology. – 2013. – N 55. – P. 885–910.
5. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ, 2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moz.gov.ua/mkf> (дата звернення: 20.03.2022).
6. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text> (дата звернення: 12.04.2021).
7. Шмонин А. А. Современные алгоритмы мультидисциплинарной реабилитации пациентов с детским церебральным параличом / Шмонин А. А. // Физическая и реабилитационная медицина в педиатрии: традиции и инновации [Электронный ресурс]. – Режим доступу: https://umedp.ru/articles/sovremennye_algoritmy_multidistsiplinarnoy_reabilitatsii_patsient_ov_s_detskim_tserebralnym_paralicho.html (дата просмотра: 14.03.2021).